

RESUM SESSIÓ 2: Ajuts i oportunitats de finançament per impulsar projectes circulars a les empreses – Part 2 (22/04)

1.1 Enfoc de la sessió i objectius

Aquesta sessió és la continuació de la sessió del 26 de març i tancava el punt 2 del full de ruta de l'espai de treball: Recursos i finançament per fer viable el programa. Sota el títol 'Trencant mites i com accedir de veritat al finançament en economia circular', la sessió va combinar una panoràmica de les principals fonts de finançament amb un exercici pràctic de com utilitzar la intel·ligència artificial com a eina per elaborar memòries de sol·licitud de subvencions.

La sessió es va estructurar en dos blocs:

- Primera part: visió general de les fonts de finançament (catalanes, espanyoles, europees i privades) i reflexions metodològiques sobre l'accés a subvencions.
- Segona part: exercici pràctic de com treballar amb intel·ligència artificial per elaborar i millorar memòries de sol·licitud.

1.2 Continguts

Bloc 1 · Panoràmica de fonts de finançament

Finançament públic: portals i recursos recomanats

Jaume Guillamon va recomanar treballar sempre des de les fonts primàries, especialment les bases de cada convocatòria concreta, per assegurar que la definició d'economia circular que s'utilitza en la proposta coincideixi amb la de la convocatòria. Principals recursos:

- Portal d'ajuts de la Generalitat de Catalunya (atc.gencat.cat): per conèixer les convocatòries actives i les definicions oficials.
- Agència de Residus de Catalunya: línia principal per a projectes de foment de la recollida selectiva, prevenció de residus i reutilització, molt utilitzada pels participants.
- Fundación Biodiversidad i LIFE a escala estatal: les convocatòries més potents en economia circular a Espanya.
- European Circular Economy Stakeholder Platform: per seguir cap on va el finançament europeu i els debats estratègics.
- Espolero (butlletí privat): agregador de convocatòries europees sobre circularitat; recomanat subscriure-s'hi pel seu butlletí diari.

Finançament privat: una via poc explorada per l'administració

Un dels punts d'inflexió de la sessió va ser la presentació del finançament privat com a font complementària, sovint menystinguda per les administracions públiques. Es van destacar:

- Fundació Nina Carasso: una de les fundacions privades més potents en temes d'alimentació sostenible i circularitat. Recomanació de contacte directe per presentar projectes.
- Borsa Social (Espanya): plataforma líder en inversió d'impacte. Mecanisme indirecte per a l'administració, però útil quan hi ha entitats o empreses privades implicades al projecte.
- Philanthropy Europe Association: xarxa de la filantropia privada europea. Es va destacar la importància de mapejar les fundacions privades locals (a les comarques de Girona, per exemple, n'hi ha moltes que destinen fons sense trobar projectes prou sòlids).
- Patrocini fiscal: mecanisme que permet que empreses privades cofinancin projectes amb benefici fiscal. Útil quan hi ha empreses implicades en el projecte circular.
- Plataformes d'inversió d'impacte internacionals: el sector de la inversió privada orientada a la sostenibilitat i la circularitat viu un creixement accelerat a escala global.

Reflexions metodològiques per sol·licitar ajuts

Jaume Guillamon va compartir un seguit de reflexions pràctiques sobre com abordar les convocatòries de finançament:

- Primer, assegurar-se de tenir un projecte que no es pugui fer amb els recursos interns o els ja disponibles a l'entorn.
- Llegir detingudament les bases i adaptar el llenguatge del projecte al de la convocatòria.
- Dedicar esforços a una memòria ben redactada: 'enamorar l'avaluador' amb un relat genuí i entenedor.
- Controlar estrictament el pressupost un cop obtingut l'ajut, amb la complicitat del servei d'intervenció.
- Treballar les convocatòries amb antelació (mínims 6 mesos) i no presentar-se a correuita.
- Pensar de manera disruptiva: a vegades un projecte d'economia circular es pot finançar via un ajut de cultura, de foment de la llengua o d'un altre departament inesperat.
- Tenir present el principi 'com hauria de ser perquè fos que sí': si el context intern no ho permet ara, cal dissenyar com canviar-lo a mig termini.
- Treballar la resiliència: en l'administració pública, els fruits dels projectes a llarg termini sovint els recull un altre equip o govern. Cal tenir clar l'objectiu de servei públic per no defallir.

Bloc 2 · Exercici pràctic amb intel·ligència artificial

La segona part de la sessió va ser de caràcter pràctic i va mostrar com el ponent utilitza la IA (concretament, ChatGPT amb un assistent entrenat) per agilitzar el procés de sol·licitud de subvencions.

Metodologia de treball amb IA

El procés que Jaume Guillaumon va demostrar pas a pas:

- Baixar en PDF les bases i la convocatòria concreta.
- Carregar tots els documents a l'assistent entrenat ('captador de subvencions guanyadores').
- Demanar-li un resum de la convocatòria (objecte, beneficiaris, despeses elegibles, criteris de valoració).
- Carregar la descripció del projecte i demanar-li que analitzi l'encaix amb les actuacions previstes a les bases.
- Generar el primer esborrany de memòria punt per punt.
- Canviar el rol de la IA a 'mode avaluador estricte' perquè identifiqui els punts febles de la proposta.
- Refinar la memòria incorporant les observacions de l'avaluador.

Exercici amb el projecte de la nova deixalleria comarcal del Consell Comarcal de l'Alt Empordà

Marc Portella va compartir la descripció del projecte (nova deixalleria comarcal amb planta de tractament de residus voluminosos i taller de reutilització). Es va analitzar l'encaix amb la convocatòria de prevenció i preparació per a la reutilització de l'Agència de Residus de Catalunya. La IA va identificar les actuacions de les bases amb les quals el projecte encaixava millor i va generar una valoració del potencial de la proposta.

Exercici amb el projecte de xarxa de calor de l'Ajuntament de Viladrau

Margarida Feliu va compartir el seu projecte. La IA va fer una cerca de convocatòries de la Generalitat i les diputacions per a l'any 2026 amb possibilitat de finançar el projecte, identificant línies d'ajuts a diputacions i departaments que podrien encaixar més enllà de les convocatòries específiques de medi ambient.

Recomanacions sobre l'ús de la IA

- Tenir un assistent entrenat (GPT personalitzat) és molt més eficient que iniciar cada vegada un xat nou, perquè recorda el context, les línies de treball i les preferències.
- La IA funciona millor amb instruccions molt detallades i context previ carregat (convocatòria + projecte).
- Cal revisar sempre el que genera: la IA vol agradar i tendeix a ser optimista en les valoracions.
- Per a convocatòries amb espai literari reduït (formularis molt estructurats), la IA és especialment útil per complimentar ràpidament tots els camps.
- La velocitat de canvi de les eines fa que sigui necessari aprendre contínuament: allò que funcionava d'una manera pot haver canviat en pocs dies.

Debat i reflexions dels participants

La sessió va donar peu a un debat ric sobre les dificultats de la gestió de subvencions des de l'administració pública. Els principals temes van ser:

- La rigidesa dels procediments administratius (licitacions, plens, convenis) que fa que els terminis de les convocatòries siguin quasi sempre insuficients.
- El perill de crear projectes per l'existència d'una subvenció, en lloc d'assegurar primer la coherència estratègica i la continuïtat.
- La importància de planificar els projectes amb antelació, tot pensant en els finançaments de l'any vinent, en lloc d'anar a correuita.
- La col·laboració amb centres tecnològics o universitats per accedir a finançament europeu: útil però costosa (percentatges elevats) i amb riscos de gestió.
- La necessitat de buscar continuïtat: un projecte d'economia circular no pot ser un 'bolet d'un any'. Cal pensar en models de sostenibilitat financera a mig termini (cofinançament empresarial, fundacions, patrocini fiscal).

1.3 Idees força de la sessió i propostes de valor

L'economia circular és un 'calaix de sastre': una oportunitat

La dificultat de definir l'economia circular de manera unívoca és també una oportunitat: un projecte de circularitat pot trobar encaix en convocatòries de molts departaments i temàtiques, des de Medi Ambient fins a Cultura o Foment de la Llengua. Cal tenir creativitat a l'hora de buscar encaix.

La IA com a eina de productivitat, no de substitució

La intel·ligència artificial agilitza enormement el procés de preparació de memòries (anàlisi de bases, encaix projecte-convocatòria, redacció, revisió), però el valor diferencial segueix sent humà: la capacitat d'imaginar escenaris nous, de conèixer el territori i d'explicar el projecte amb autenticitat i convicció.

Ètica de l'acció pública com a guia

La sessió va cloure amb una reflexió sobre l'ètica del servei públic: els recursos que gestiona l'administració venen de la ciutadania. Treballar per l'economia circular és treballar pel bé comú. Aquesta consciència és la que sosté l'esforç i la resiliència davant les dificultats internes.